

FORBRUKERTILSYNET

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
18/3416

Vår ref.
Sak nr: 18/2399-2
Saksbehandler: Ida Småge Breidablikk
Dir.tlf: 45 21 22 78

Dato:
11.12.2018

Forbrukertilsynets hørings svar til forslag om endringer i pakkereiseloven

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 16. oktober 2018 om forslag til endringer i pakkereiseloven og angrerettloven, samt vedlagte høringsnotat.

Forbrukertilsynet fører tilsyn med at næringsdrivendes avtalevilkår og markedsføring som rettes til forbrukere ikke er i strid med markedsføringsloven. Vi fører også tilsyn med at næringsdrivende overholder angrerettloven og pakkereiseloven.

Vi er glad for at det innføres angrerett for pakkereiser som kjøpes utenfor fast utsalgssted, og reisegaranti for transporttjenester som selges separat som en forlengelse av pakkereisesalg. Begrunnelsen for dette følger av vårt hørings svar til regjeringens forslag til gjennomføring av nytt pakkereisedirektiv i norsk rett datert 15. september 2017, og vårt innspill til Familie- og kulturkomiteens behandling av forslag om ny pakkereiselov datert 2. mai 2018. Disse dokumentene ligger vedlagt.

I det følgende vil vi benytte anledningen til å knytte noen kommentarer til utformingen av forslaget.

2. Reisegaranti for separate transportytelser

Stortinget ber om en videreføring av reisegaranti for transportdelen av en pakkereise i den nye pakkereiseloven. Etter loven fra 1995 skulle det stilles garanti for «transport som skjer sammen med en pakkereise».

Departementet foreslår å videreføre ordningen gjennom en endring i pakkereiseloven § 42 første ledd, nytt annet punktum, og har foreslått følgende lovtekst:

Arrangøren skal også stille reisegaranti for transport som selges som del av en pakkereise, forutsatt at transporten hovedsakelig er til personlig bruk for den reisende.

Til tross for en ønsket videreføring har departementet foreslått en endring i ordlyden. Vi ser at det er presisert i merknadene til bestemmelsen at dette ikke er ment å innebære en realitetsendring.

En slik presisering i forarbeidene er viktig for å sikre at det ikke blir usikkerhet rundt betydningen av den nye lovteksten, og at hensikten bak bestemmelsen er en videreføring av ordningen fra 1995-loven. Vi er derimot litt usikker på bakgrunnen for at ordlyden er endret. Vi er også noe usikker på om dette har noe for seg.

Vi er enig i at ordlyden fra 1995 ikke nødvendigvis er så klar som ønskelig, men vi er derimot av den oppfatning at det nye forslaget ikke bidrar til å klargjøre dette i særlig grad. Hensikten er at det skal stilles garanti for transport som skjer sammen med øvrige pakkereiser, slik den tidligere loven ga uttrykk for.

Vi mener departementet bør vurdere å endre ordlyden slik at den er lik loven fra 1995.

For øvrig er vi enig i at garantiplikten kun bør gjelde transport som hovedsakelig er til personlig bruk for den reisende. Ved dette begrenses bestemmelsen til å gjenopprette rettstilstanden fra 1995-loven.

3. Angrerett på pakkereiser kjøpt utenfor fast utsalgssted

Vi er enig med departementet at det er nærliggende å se hen til hvordan forbrukerrettighetsdirektivets regler om angrerett ble gjennomført i angrerettloven.

Ved å innta en bestemmelse om angrerett i pakkereiseloven kreves det at reglene i stor grad må utfylles av reglene i angrerettloven, slik departementets høringsnotat også gir uttrykk for. Det er viktig at dette gjennomføres. I tillegg mener vi at det bør tas inn en henvisning til pakkereiseloven i angrerettloven, slik at unntaket for pakkereiser i angrerettloven § 2 d ikke gir et feilaktig inntrykk av forbrukernes rettigheter.

Vi er for øvrig enig med departementet i de fleste punktene som er gjennomgått i høringsnotatet, men vi ønsker særlig å kommentere på forslagets utforming og virkning av brudd på opplysningskravet.

Forslagets utforming

Pakkereiseloven fastslår at reisende kan avbestille reisen ved å betale gebyr eller uten å betale gebyr i særlige situasjoner, jf. §§ 21 og 22.

Departementet har i utformingen av nytt § 22 annet ledd første punktum brukt «rett til å avbestille (...) uten å betalt (*sic*) gebyr» for å gi uttrykk for at de reisende har angrerett i 14 dager etter at avtalen er inngått. Det framgår av høringsnotatet at ordlyden er valgt av hensyn til systemet i pakkereiseloven.

Det er vår oppfatning at begrepet angrerett er godt kjent blant forbrukere og at det har en noe annen betydning enn avbestilling, nettopp fordi den er utformet for å beskytte forbrukere i uoversiktlige salgssituasjoner. Slike situasjoner gir en rett til å fri seg helt fra avtalen, kanskje på bakgrunn av et lite veloverveid valg. Dette er noe annet enn en avbestilling, og vi mener at ordlyden bør reflektere dette. Vi er derfor ikke enig i departementets betraktninger rundt valg av ordlyd av hensyn til systemet i pakkereiseloven.

På den bakgrunn foreslår vi at bestemmelsen omformuleres slik at den gir uttrykk for at den reisende har rett til å *gå fra avtalen* i 14 dager fra avtalen ble inngått uten å betale gebyr (angrerett). Dette er tilsvarende ordlyden som er brukt i angrerettloven. Ettersom det er nettopp angrerett man søker å innføre, bør begrepsbruken samsvare.

Dersom det anses nødvendig kan overskriften til § 22 endres til «Angrerett og avbestilling uten gebyr».

I forlengelsen av dette bør også § 22 andre ledd, andre setning omskrives slik at loven benytter ordet angrerett i stedet for «retten til gebyrfri avbestilling» og «gebyrfritaket». I så fall kan § 22 andre ledd, andre setning lyde:

«Dersom arrangøren eller formidleren ikke har opplyst om retten til å gå fra avtalen (angreretten), jf. § 9 første ledd bokstav h, gjelder angreretten fram til pakkereisen begynner.»

Virkning av brudd på opplysningskravet

Departementet foreslår at virkningen av brudd på opplysningsplikten om angreretten skal være at den reisende har angreretten i behold fram til reisen starter. Vi er enig med departementet at dette er en god løsning.

Å føre tilsyn med opplysningsplikt i direktesalgssituasjoner er en krevende oppgave, og det er derfor viktig at de næringsdrivende har en oppfordring til å gi slik informasjon. Dersom man ikke gir brudd på opplysningsplikten sivilrettslige virkninger risikerer man at angreretten får liten praktisk betydning. Vi støtter derfor departementets forslag på dette punktet.

Med vennlig hilsen

Elisabeth Lier Haugseth
direktør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur